

JANUARI

*De maand januari is geschreven door
ds. P. Rozeboom, Rijnsburg*

1 JANUARI Nieuwjaar

Psalm 81:1-6, 9-11

Psalm 81:8,9

'Hoor, mijn volk ...' (vs. 9)

Met een feestelijke psalm zetten we het nieuwe jaar in! 'De beste wensen' roepen we elkaar toe en dat menen we. We bidden ongetwijfeld voor de mensen van wie we houden. Deze psalm is een feestlied bij nieuwe maan, of – zoals sommigen denken – bij volle maan. In ieder geval een feest waarbij alle muziekinstrumenten opgewekt klinken. Bij een feest in Israël hoort het herinneren en het luisteren. 'Hoor, mijn volk' doet denken aan dé geloofsbelijdenis van Israël: 'Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de Enige' (Deut. 6:4). Die ene God heeft zijn inzettingen gegeven om naar te luisteren en die te doen. Duzenden jaren geleden zijn die unieke regels gegeven opdat er vrede en gerechtigheid zou zijn als we daarnaar zouden leven. Als dat een werkelijkheid zou worden, is 2023 een gezegend jaar. O HEER God, vul dit land en jaar met uw genade!

'Doe recht ...' (vs. 3)

Hoe moeten we dit nu verstaan: God die te midden van de goden rechtspreekt? Vers 6 helpt ons op weg, waar God zegt: 'U bent goden' – en dat blijken mensen te zijn. Het gaat dus om mensen die als goden gerekend worden. Welke mensen zijn dit? Het zijn volgens vers 2 rechters die onrechtvaardig oordelen. Jezus leert ons om helemaal niet te oordelen. Deze psalm spreekt profetisch door ertoe op te roepen om recht te doen. Een rechter hoort een weerloze en wees terecht te brengen. Recht doen is volgens de oude inzettingen van Israël dat je mensen uit hun weerloze positie terecht brengt. En uit het grote visioen van Matteüs 25 blijkt Jezus hieronder te verstaan dat je een gevangene opzoekt, een naakte kleedt en een hongerige voedt. Dit is de zalige eenvoud van Gods Woord: realisering hiervan in onze levens brengt zegen.

3

JANUARI dinsdag

Psalm 83:1-13, 18-19

Lied 1010:1,4

'Dan zullen zij weten dat uw naam HEER is ...' (vs. 19)

In deze psalm staat de bidder met de rug tegen een muur van massief geweld: maar liefst tien haatdragende volken worden opgesomd. Zij willen Israël van de kaart vegen. De geschiedenis staat bol van wreed antisemitisme. Na de Tweede Wereldoorlog is dat nog niet opgehouden, tot de actuele situatie aan toe! Waar deze hatende mensen echter zoeken naar vernietiging van Israël, bidt de psalmist dat de wraak van God deze mensen niet wegvaagt maar juist behoudt zodat zij zijn naam leren kennen! Er is dan ook het merkwaardige feit dat zonen van Hagar en dochters van Lot broeders zijn. Haat leidt tot broedermoord, maar dat lost niets op. Laten we blijven bidden om de vrede van Jeruzalem. Laten we bidden voor onze vervolgte broeders en zusters over de hele wereld, vanuit dit besef: dat we broeders en zusters zijn. Laten we hoog opgeven van het kruis dat ons wil verzoenen tot in de diepte van ons hart.

4 JANUARI

woensdag

Psalm 84:1-8

Lied 416:1,2,3,4

*'Trekken zij door een dal van dorheid, door hen
verandert het in een oase ...' (vs. 7)*

Wandelen is in. Wandelschoenen aan en door weer en wind om je heen kijken naar de schoonheid van de natuur. Je hoofd leegmaken en op adem komen. Daarbij kun je een vraag meenemen. Iets waar je tegenaan loopt, waar je almaar mee loopt te zeulen. Ga daarmee eens lopen als je gezondheid het toelaat. Maar zoek de stilte en niet de woorden. Zoek de ontmoeting met God. Zelfs een mus of zwaluw vindt een plaatsje om tot rust te komen in zijn heiligdom. In de kalme gang, zonder de vele woorden, maar in de stilte is er dan de zendtijd van de Geest. Open je hart daarvoor, zodat je in de dorheid een bron weet te vinden. Zodat het hart zich laaft en je de weg, de lange weg, met hernieuwde kracht kunt gaan. Hij is immers met je en wijst je de weg.

5 JANUARI

donderdag

Psalm 85:7-14

Psalm 85:3,4

'... recht en vrede ontmoeten elkaar met een kus ...'
(vs. 11b)

We lopen verder op het pad van gisteren. We komen bij een deur en bellen aan of gaan achterom. En dan de groet: 'Hoi', met een vuist, een handdruk of zelfs een zoen? De coronaperikelen hebben ons groeten ingrijpend veranderd. In onze psalm wordt naar de verwerkelijking van verzoening gezocht. Een bijzonder woord over een begroeting met een kus: Meneer 'recht' kust mevrouw 'vrede'. Waar die twee hand in hand gaan in ons leven, gaan gesloten deuren open. Uit de verlamming van onwil komt er dan een initiatief van verzoening. Inderdaad: in dat woord hoor je al een zoen. En in de ontmoeting komt er dan niet een moeten, maar een wagen en willen. Dat is de weg van toenadering en overwinning van boosheid en dwarsheid. Heer, geef ons dat in het hart: de wil tot verzoening in uw naam! Geef ons aan onze voeten de zachtheid tot goedmaken en goed doen.

6 JANUARI

vrijdag

Psalm 86:1-2, 16-17

Psalm 86:5

'Geef mij een teken van uw goedheid ...' (vs. 17)

De psalmist roept in zwakte God aan en vraagt om een teken van goedheid. Toch bidden en zoeken als je de kracht van geloven niet ervaart, spreekt van een bijzondere discipline. Het is zo verstandig om in de goede dagen te bidden en te danken vanuit de zegen. Dan kun je delen aan wie het op dat moment moeilijk heeft. Als je leert met een biddend hart nabij te zijn, oefen je jezelf om ook in tegenspoed te bidden. God heeft veel tekens gegeven: aan Noach de regenboog, aan de farao tal van plagen om hem te veranderen. Ons is het teken van het Kind gegeven: God is met ons! Als we het geloven blijven volhouden, leidt die discipline tot de zegen van troost in verdriet en kracht in onmacht. Goddank voor de heilige Geest die tot in de diepte van het hart opbeurt en toerust met kracht.

7 JANUARI

zaterdag

Psalm 87

Psalm 87:1,4

'Welk volk ook, het is hier geboren ...' (vs. 5)

Jeruzalem, de stad van God, ligt hier in het middelpunt van alles. De grootmachten Rahab (dat voor Egypte staat), en Babel, Filistea, Tyrus aan de Middellandse Zee en Nubië (dat is Ethiopië): ze zijn allemaal in de stad van God geboren! Dit is een metafoor in overtreffende trap. De geschiedenis van deze wereld in al haar grootsheid en terreur zal leiden tot vrede. Ze zal ruisen van alomtegenwoordige gerechtigheid, omdat het kruis van Golgota de laatste zet van God is op weg naar die vrede. Uiteindelijk zullen alle mensen de knieën buigen en uit de bronnen van leven uit deze stad drinken. In deze stad heeft Christus al eens het levende water op het tempelplein laten stromen. En de heilige Geest voegt er dagelijks aan toe in groeiend geloof. Het uitzicht op die stad waar God woont geeft nu al kracht om uit liefde te leven.

8

JANUARI
zondag

Psalm 88:1-9

Lied 598

'... uw golven slaan over mij heen.' (vs. 8)

Ik zeg weleens: 'Je kunt het zo gek niet bedenken, of het staat in de Bijbel.' Daarmee bedoel ik dat er eigenlijk geen situatie in het leven is die geen bijbelse tegenhanger heeft. In deze psalm zien we dat zelfs de diepste diepte in Gods Woord beschreven is. Een massagraf, verlaten door alle vrienden en de enige metgezel is de duisternis (vers 19). Dieper dan diep. Er is in de diepe kerkers van de Tweede Wereldoorlog door vertrapte Joden een lied geschreven: 'Zou ik als de zon niet meer schijnt niet voor U zingen?' Diep, diep respect heb ik voor mensen die in het diepe duister nog tot God bidden. Die niet versagen of opgeven, maar zich hun Jezus terzijde weten, die riep: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' Hij zal ons niet verlaten. Hij heeft zijn Zoon aan het kruis gegeven: mijn Broeder, mijn Jezus!

9 JANUARI

maandag

Psalm 89:1-5, 50-53

Lied 221:1,3

'Trouw omhult U als een mantel.' (vs. 9)

Ik begin vandaag met iets persoonlijks. Vanaf mijn vijftiende ben ik acht jaar organist geweest totdat ik predikant werd. De gemeente beantwoordde de zegen over het algemeen met de laatste regel van deze psalm: 'Geloofd zij God de HEER voor eeuwig. Amen, Amen.' Door het jaar heen werd de trouw van God beaamd in hoogte- en dieptepunten. Deze lange psalm zet in met de trouw van God aan David, maar tegen het einde wordt gevraagd waar de liefde van God gebleven is. Als een grote zucht klinkt het: houdt het nooit op, ramp op ramp? En toch klinkt er daarna een lofprijzing in de laatste regel. En toch ... geloof dat volhoudt, kent deze uitdrukking. In de kou vragen of God je toedekt met een warme deken van trouw. Hoe sterk is het geloof dat God het werk van zijn hand niet loslaat.

10 JANUARI

dinsdag

Psalm 90:1-4, 10-14

Lied 90a:1,3

'Leer ons zo onze dagen te tellen dat wijsheid ons hart vervult.' (vs. 12)

'De tijd heelt alle wonden', wordt wel gezegd. Ik ben het daarmee oneens: tijd heelt niets. De Heelmaker kan genezen in de eeuwigheid die wij vandaag in de ogen kijken. Ons leven heeft twee kalenders. De ene is die van het geloof dat er een nieuwe hemel en aarde komt. De andere is de realiteit van alledag en daar zit veel in dat lijden brengt. Dat komt zeker niet allemaal uit de hand van God, maar heeft veel met menselijk falen en duivelse dwaasheid te maken. Wel stelt God er iets tegenover: het Lam dat wordt geslacht. Daarmee is de bijl aan de wortel van het kwaad gekomen: het zal voorbijgaan! Als je dat leert zien, krijgt de kalender van geloof voorrang in mijn plannen. Daar wordt het hart wijs en warm van. Gevouwen en uit de mouwen gestoken handen vinden daarmee genoeg te bidden en te werken.